

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A. w W.

przeciwko B. J. i P. J.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A. w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 22 listopada 2024 r., VII AGa
247/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od A. w W. na rzecz B. J. i P. J. po 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 grudnia 2023 r., XX GC 176/23, Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził solidarnie od pozwanych dłużników rzeczowych na rzecz nabywcy wierzytelności 765 459,22 zł z odsetkami umownymi od 699 778,11 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od 22 stycznia 2018 r. z tytułu wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, zastrzegając pozwany prawo do powołania się w toku

postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości oraz do wysokości sumy hipoteki 1 170 000 zł. W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że oddalił powództwo ponad 699 778,11 zł bez odsetek i oddalił apelację dłużników w pozostałej części.

Sąd drugiej instancji ustalił, że bank zawarł ze spółką, której prezesem był jeden z pozwanych, umowę kredytu na 700 000 zł. Zabezpieczenie wierzytelności banku stanowiły między innymi hipoteka umowna kaucyjna do sumy 1 050 000 zł oraz weksel własny in blanco wystawiony przez kredytobiorcę i poręczony przez jego żonę (drugi pozwany). Strony aneksem zwiększyli sumę kredytu do 780 000 zł, a kolejnymi aneksami wydłużali okres spłaty.

Umowę kredytu i wszystkie aneksy w imieniu spółki podpisał prezes zarządu, dłużnik rzeczowy. Sąd Rejonowy w Olsztynie ogłosił upadłość likwidacyjną spółki. Bank zgłosił przysługującą mu wierzytelność w wysokości 699 778,11 zł należności głównej (kapitału) oraz 65 681,12 zł odsetek umownych podwyższonych (karnych) za opóźnienie w zapłacie za okres od 2 listopada 2012 r. do 4 kwietnia 2013 r. Wierzytelność ta została w całości uznana w toku postępowaniu upadłościowego i uwzględniona na prawomocnie zatwierdzonej liście wierzytelności. Sąd Rejonowy w Olsztynie nadał klauzulę wykonalności wyciągowi z listy wierzytelności na rzecz banku. Z wyciągu wynika, że wierzytelność nie została zaspokojona w jakiejkolwiek części. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 30 grudnia 2019 r. bank przełał na powodowy fundusz między innymi wierzytelności wynikające z umowy kredytu zabezpieczonego hipoteką na nieruchomości pozwanych na zasadach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej

Wierzyciel wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność zarzutów naruszenia prawa materialnego:

1) art. 77 u.k.w.h. w zw. z art. 117 § 2 k.c. przez przyjęcie, że zakazem dochodzenia świadczeń ubocznych od przedawnionej wierzytelności hipotecznej objęte są wszystkie rodzaje odsetek, podczas gdy zakaz ten dotyczy wyłącznie

odsetek wynikających z umowy stanowiącej podstawę ustanowienia hipoteki jako wierzytelności osobistej kredytobiorcy;

2) art. 455 w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. przez przyjęcie, że opóźnienie dłużnika rzeczowego w spłacie wierzytelności hipotecznej nie powoduje obowiązku zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie, podczas gdy odpowiedzialność dłużnika rzeczowego za świadczenia uboczne aktualizuje się w momencie braku spłaty wierzytelności hipotecznej w wyznaczonym terminie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 77 u.k.w.h. wyłącza zaspokojenie z nieruchomości obciążonej hipoteką wszystkich przedawnionych roszczeń o świadczenia uboczne. Przepis nie daje podstaw do różnicowania świadczeń ubocznych. Wszystkie odsetki za opóźnienie, zarówno ustawowe jak i umowne, są świadczeniami ubocznymi (tak samo Sąd Najwyższy w wyroku z 22 października 2025 r., II CSKP 1145/24).

Zarzut naruszenia art. 455 k.c. oparty jest na założeniu, że z chwilą opóźnienia wierzyciela osobistego zobowiązanym do zapłaty staje się dłużnik hipoteczny i od tego zobowiązania biegą odsetki, niezależnie od odsetek należnych od dłużnika osobistego. Tymczasem odpowiedzialność z tytułu hipoteki reguluje art. 65 ust. 1 u.k.w.h., zgodnie z którym dłużnik hipoteczny odpowiada nieruchomością wyłącznie za cudzy dług, w granicach określonych w art. 68, 69, 73 i 77 u.k.w.h. Dłużnik hipoteczny nie ma własnego długu i w świetle przytoczonych wyżej przepisów nie staje się zobowiązanym do zapłaty z chwilą opóźnienia dłużnika osobistego, gdyż od początku odpowiada tylko za dług dłużnika osobistego. Istotna jest tylko wymagalność długu, która co do zasady rozpoczyna opóźnienie dłużnika osobistego, a tym samym bieg odsetek należnych od dłużnika osobistego, za które to odsetki odpowiada nieruchomością dłużnik hipoteczny. Jednak sam dłużnik hipoteczny nigdy nie pozostaje w opóźnieniu, gdyż nigdy nie jest zobowiązany do spełnienia świadczenia w określonym terminie.

Ponieważ skarżący nie wykazał przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 k.p.c. dłużnikom rzeczowym przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej wynikającej ze stosowanego odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zgodnie z żądaniem pozwanych podzielonych po równo.

Dariusz Pawłyszcz

(G.G.)

[a.ł]